

Vederlag fra Kommunkassen. Men det mener jeg, har alle de samme Ulemper, som særlig bleve fremdragne af det 9de kongevalgte Medlem (Steffensen) ved hans Omtale af Højtidsofferets Afløsning. Afløsningen kan for det andet, som meget rigtig fremdrager af det 2det Medlem for 11te Kredts (Th. Nielsen), bortfalde uden Vederlag, eller som jeg hellere vil kalde det, saaledes at Accidensofferet bortfalder. En saadan Afløsning kan ganske vist sættes som Maal og har været sat som Maal i de tidligere forelagte Lovforslag, men det har jo været i Forbindelse med en hel Omordning af Lønningsforholdene i Almindelighed. Derimod er det ganske umuligt at lade Accidensofferet bortfalde, naar man i øvrigt lader den bestaaende Lønningsordning blive ved Magt. Thi saa vil det jo blot betyde en Formindstelse af de paagældende Embedsmænds tilsikrede Indtægter. Og at Forholdene hverken individuelt eller i Almindelighed kunne opfordre dertil, maa betragtes som en given Sag. Et andet Spørgsmaal er, om et saadant Bortfald skal statures, naar man ordner hele Lønningsforholdet, saaledes som det har været paatænkt i de tidligere forelagte Lovforslag. Ja, det kan der naturligvis altid være en Mulighed for, men denne Mulighed afhænger i høj Grad af Bestaffenheden af de øvrige Indtægtskilder, man har til at lønne Gejstligheden med. I de tidligere forelagte Lovforslag har Regeringen, som har holdt paa det kirkelige Fond, ogsaa kunnet opgøre en Balance, hvor-efter dette Fond med de Indtægter, det har eller vil faa, virkelig kunde afholde den rimelige faste Lønning, som man tiltenker Gejstligheden. Det er netop under de Forbedelser, som fra min Side have fundet Sted — der er samlet statistiske Oplysninger, som jeg haaber ogsaa snart at kunne forelægge — at jeg er kommen i stor Tvivl — som jeg for øvrigt allerede i Fjor udtalte i det andet Ting — om man virkelig kan gaa til uden Erstatning at give Afkald paa en betydelig Del af den aarlige Lønningsindtægt eller af de aarlige Midler, man har til Lønninger, naar man vil bevare et kirkeligt Fond eller bevare det Princip, at de nu til Gejstlighedens Lønning henlagte Midler selv skulle kunne komme ud af det. Jeg tror, det vil vise sig, ophyst med Tal, at under de i høj Grad nedadgaaende Konjunkturer og netop for de Indtægter, hvorom her er Tale, lader det sig vanskeligt gøre; men i øvrigt skal jeg ikke komme nærmere ind paa det, da det i alt Fald vil komme frem i en anden Forbindelse. Men det er altsaa Grundene, hvorfor jeg ikke har ment og ikke tror, at det kan

nytte at tænke paa at knytte Spørgsmaalet om Accidensofferets Overgang for Stolelærernes Vedkommende til Kommunernes Kasser, og for Præsterens Vedkommende dets fuldstændige Bortfalden, til dette Lovforslag. Og det vil være umuligt; det kan først løses i Forbindelse med en almindelig Lønningslov; og deri giver jeg det ærede 2det Medlem for 11te Kredts (Th. Nielsen) Ret, at tog man det med her og gav paa Forhaand det væk, saa vilde der ganske vist mangle en Præmie for at faa en Præstelønningslov. Men derimod mener jeg, at ved denne her foreslaaede lille Forandring er der intet tabt, intet spildt, men tværtimod noget fremmet for Løsningen af det almindelige Spørgsmaal, fremmet derved, at man, hvis alting afløses, da ikke behøver, hvis Forholdene for øvrigt nødvendiggjorde det, at rejse Spørgsmaalet, om det skulde bortfalde uden Vederlag, hvad de tidligere forelagte Forslag have tænkt paa, efter 10 Aars Forløb ogsaa for Højtidsofferets Vedkommende. Rejser man det paa den anden Side og mener, trods de forandrede økonomiske Forhold, at kunne løse det paa den Maade, at man siger: Nu skal det bortfalde uden Vederlag, vil derfor ikke være den mindste Hindring i denne Lov, deri har det ærede Medlem Ret. Saa ville selvfølgelig de ny Bestemmelser komme til Anvendelse ogsaa paa de Steder, hvor Afløsning i Genhold til denne Lov har fundet Sted. De ville ikke kunne stilles under ringere Billaar end de Kommuner, hvor der ikke har fundet Afløsning Sted, men jeg tror, det vilde være i rent udvortes, redaktionel Henseende yderst mærkeligt at optage en udtrykkelig Bestemmelse derom. Det er en Selvfølge, at en saadan Bestemmelse maatte, hvis den behøvedes, ind i den ny Lov, ganske som det her er sagt i en Bestemmelse, som blev omtalt under Forhandlingen, at i de Landkommuner, hvor Afløsning af Højtidsofferet for bestandig har fundet Sted forinden denne Lovs Ikrafttræden, bliver Ligningen af Afløsningsvederlagene fremtidig at foretage efter foranstaaende Regler. En tilsvarende Bestemmelse om Offerets Bortfalden vilde komme til at gælde ogsaa for de Tilfælde, hvor det var afløst. Men det, der kan naas, er, at man ikke bliver nødt til at rejse dette Spørgsmaal. Dersom Omstændighederne skulde vise, at det kan ikke gaa an, at de Midler, vi have, strække ikke til, naar vi skulle give Afkald paa denne Del af Lønningsmidlerne, saa er man, hvis Afløsning har fundet Sted, stillet friere i saa Henseende end under de nuværende Forhold. I den Henseende mener jeg, at det kunde fremme at vedtage Lovforslaget.